

stroviny

DENÍK 56. FESTIVALU OTY HOFMANA V OSTROVĚ

Úvodník

Pocta legendě

Na počest devadesátých narozenin režisérky Věry Plíkové-Šimkové, známé díky dětským filmům *Páni kluci* nebo *Krakonoš* a *Lyžníci*, vznikl dokument mapující její dílo. Konkrétně přibližuje lásku režisérky ke krajině či skvělou práci při výběru dětských herců.

Stejně jako Ota Hofman, je i Věra Plíková-Šimková v dětské kinematografii pojem. Režisérka v roce 2019 dostala Českého lva za celoživotní přínos dětské kinematografii. K příležitosti jejich 90. narozenin o ní natočila Anna Stichenwirthová dokumentární snímek.

Počín zachycuje témata, které k dílu známé režisérky patřily. Jedním z hlavních motivů rodačky z Lomnice pod Popelkou byla krajina. „Věra byla duší vesničanka,“ říká v dokumentu herec Jan Kraus důvod, proč se dokázala po natáčecích lokalitách pohybovat rychleji než ostatní.

K nejdůležitějším kvalitám Plíkové-Šimkové neodmyslitelně patří i práce s dětmi. Svou energii na place často mladistvou i připomínala. Pro své filmy navíc dokázala sehnat ideální dětské představitele. Ve snímcích dávala přednost spíš akčnějším dětem. „Učitelé se jí snažili volbu rozmluvit. Přede mnou říkali ať si vybere někoho méně zlobivého,“ dodává Kraus.

Právě kvůli času a energii, který do svých filmů vkládala, nebyla režisérka moc doma. „Nechci masíčko, ani panenku. Já chci maminku,“ vypráví o dětství stráveném často bez matky dcera Kateřina. „V pozdějším věku jsem si ovšem uvědomila, kolik toho pro nás maminka dělala,“ zmiňuje dcera období po revoluci, kdy poptávka po dětském filmu nebyla.

Radim Bača

Věra Plíková-Šimková s Českým lvem. Foto: Profimedia

Mýma očima

Dílo znám, jméno ne

„Víte, kdo to je?“ Na tuhle otázku jsem neznal odpověď. Věděl jsem, že bude nějak spojeno s filmem, ale konkrétně jsem jméno Věra Plíková-Šimková nedokázal zařadit. Až po zaznění názvů filmů *Páni kluci* či *Přijela k nám* pouť se mi „rozsvítila žárovka“. A myslím, že nejsem jediný, kdo něco takového zažil, ať už u této režisérky nebo někoho jiného. Snažím se tím říct, že za každým úspěšným filmem stojí tvůrce, jehož jméno může být pro diváky neznámé. Obzvláště je tomu tak u starších snímků a přijde mi, že režisérka Plíková-Šimková je toho příkladem. Právě proto jsou festivaly, jako je ten Oty Hofmana, vhodným prostředkem ke zvýraznění různých tvůrců a připomenutí jejich vlivu na historii české kinematografie.

Kryštof Kolář

Foto: Bontonfilm

Velký pán projekce pro veřejnost

Další letošní filmovou premiérou na festivalu je loutkový snímek s názvem *Velký pán*. Dílo režiséra Radka Berana jde do kin až začátkem října, ale zde v Ostrově je k vidění od 14.00 v Divadelním sále.

Tip redakce

Čtvrtek 26. 9. 2024

Divadelní sál, kino

08.00 A máme, co jsme chtěli – soutěžní film pro žáky ZŠ

11.00 Útěk – soutěžní film pro žáky ZŠ

14.00 Velký pán – promítání pro veřejnost a partnery festivalu

17.00 Útěk – promítání pro veřejnost a partnery festivalu

Vejškovka, první patro

08.30, 11.00, 13.00 - 1989: Chceme dýchat – projekce vzdělávacího programu pro ZŠ

Mírové náměstí

16.00 Setkání s hvězdami - autogramiáda k filmu Útěk

17.00 Finále soutěže škol ve filmovém kvízu

19.00 Kapitán Demo – Závěrečný koncert filmového festivalu

Oranžerie Václava Havla, Městská knihovna Ostrov

10.00 Čtení pohádek pro děti z MŠ

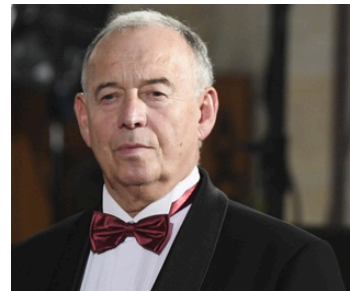
Besedy na školách Gymnázium a Střední průmyslová škola Ostrov

11.00 Využití AI v praxi – vzdělávací blok pro střední školy (SPŠ Ostrov)

Doprovodný program

Výstava Staré hračky a knihy Babička
MDDM pohádková stezka městem OstrovVíce na: www.festivalostrov.cz/program/Nebo po
naskenování zde:

„Na dětské diváky se často zapomíná“

Herec Ivan Vyskočil s odstupem padesáti let.
Foto: Filmové studio Barrandov a Profimedia

Ivan Vyskočil si zahrál ve snímku Útěk Oty Hofmana roli mladého průšviháře. Po více než půlce století si ve stejnojmenném remaku zahrál roli ředitele školy.

Jak byste srovnal vaše role v obou filmech Útěk?
Přijde mi velmi úsměvné od pana režiséra srovnání mých dvou rolí. V původním snímku jsem si jako dítě zahrál toho problémového kluka. V remaku hraji roli, která je úplným opakem té mé původní – ředitele školy, ze které chlapci utečou.

Cítil jste při natáčení nostalgii?

Tím, že hraji ve filmech dvě odlišné role, tolik jsem ji nepocítoval. V čem ovšem lehkou nostalgii vidím, je casting. V roli školníka může divák vidět Ottu Hofmanna, syna Oty Hofmana, který byl autorem předlohy a scénáře. Pro mě to bylo příjemné shledání.

Je pro vás symbolické, že snímek bude mít premiéru zrovna na festivalu pojmenovaném po scenáristovi původního snímku?

Váhu to pro mě má. Bohužel se slavnostní premiéry, která proběhne ve čtvrtek, nemohu zúčastnit. Snímku přeji samozřejmě spoustu úspěchů.

Líbí se vám atmosféra festivalu?

Úplně jsem ji nestihl za krátký čas nasát. Nicméně plně podporuji rozvoj kulturních akcí. O to více, když se zaměřují na dětské diváky. Na ty se v současnosti dost často zapomíná.

Radim Bača

Purista či patriot?

aneb nekonečný boj filmových fanoušků

Zda-li patří ananas na pizzu je věčná otázka. Jedni ho na pizze nesou, druzí si ji bez něj nedokážou představit. Argumenty tak létají vzduchem, všichni mají jasno a společnost se tak rozděluje na dva pomyslné tábory. Touto odbočkou samozřejmě narážím na věčné dilema filmových fanoušků, které už dlouhou dobu nenechává chladnými jednoduchá otázka: K filmu dabing nebo titulky?

Jedna skupina nedá na dabing dopustit, druhá se zase bez titulků neobejde. Dva týmy, dva názory a jaký je z toho výsledek? Jednoduše nekonečný boj. Dámy a pánové, pojďme si tedy tyto dva nepřátelské týmy představit.

Jako první tu máme oddané filmové patrioty, kteří dávají přednost českému dabingu před originálem. Podle nich se má příběh prožívat, ne číst. Proti nim pak na druhé straně barikády stojí tým "titulkářů", naši věrní filmový puristé, kteří naopak nedají dopustit na původní originál. Názory obou zdají se býti dosti odlišné.

Křížovka

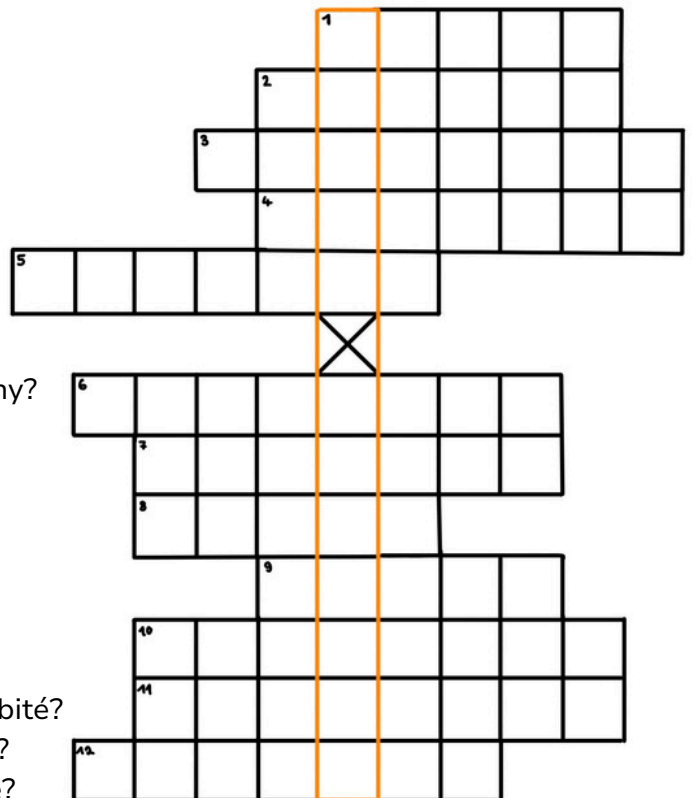
Tajenka: Které ocenění za speciální přínos dětské tvorbě zde obdržel letos Ondřej Vetchý?

1. Kterým zvířetem byl Marty z filmu Madagaskar?
2. Jak se jmenuje ten, který získal srdce princezny Jasmíny?
3. Jakým živočišným druhem je Ferda?
4. Co ztratila na cestě z bálu Popelka?
5. Jak se jmenoval vesmírný přítel Woodyho?
6. Kdo žil v perníkové chaloupce?
7. Jak se jmenuje pohádka o rodině světlušek?
8. V co proklela čarodejnice pyšného prince?
9. Jak se jmenoval syn lvího krále Mufasy?
10. Jak se jmenuje víla, která dokáže spravit vše, co je rozbité?
11. Jak se jmenuje ten, jenž chrání Krkonoše před pytláky?
12. Jak se jmenuje švec, který byl vyhnán do lesa Řáholce?

Patrioti argumentují s tím, že nechtějí pozornost místo děje věnovat textu v dolní části obrazovky. A mají v tom rozhodně pravdu. Pokud sledujete film s akčními scénami, nechcete přeci strhávat pozornost nikam jinam než na střed obrazovky. To byste si potom mohli třeba nechat ujít ten jeden jediný detail, na základě kterého Hercule Poirot odhalí dlouho hledaného vraha...

Na druhou stranu puristé obhajují názor, že dabingy ničí kouzlo a prožitek z filmu. Jakmile se totiž změní hlasy původních herců, vytrácí se i emoce, které herci do promluv vkládají. Často tak ze záživných dialogů vznikají monotónní a nudné rozhovory. Není výjimkou, že se hlasy oproti původní verzi pak dosti rozcházejí. Ve výsledku tak může být třeba ikonický hlas světoznámého hollywoodského herce nahrazen hlasem naprosto odlišným, například vzdáleně připomínajícím Vašeho souseda od vedle.

Nemůžeme se proto divit, že jsou to právě puristé, kdo tvrdě vystupují proti dabingu a pyšně si sbírají originální snímky. Pro ně je zkrátka originální jazyk považován za posvátný. Ať už se považujete za puristu či patriota, na konci dne je pak jisté, že nejdůležitější je film si pořádně užít. Je jen na Vás, zda si ho chcete užít v poklidu a bez námahy, nebo zda hledáte tu pravou syrovou verzi. **Eliška Molčan**

Autor: Malvína V. Všeetečková

Humor s emocemi

Dalším soutěžním filmem v Ostrově je dramedie Michala Kunese Kováče *A máme, co jsme chtěli*. Režisérův debut rozebírá diverzitu mezi lidmi, komunistický režim a vztahy v rodině. Nabídl příjemnou sváteční atmosféru i dramatické či dojemné chvíle.

Jedna rodina, jeden den a spousta hádek, tak by se dal shrnout děj filmu, ve kterém se sejde velká rodina Čechoslováků. Potkávají se 31. prosince 1992 jako „bratři“, ale ráno už budou cizinci. Klidný silvestrovský večer narušuje „pouze“ spis usvědčující Daniela z kolaborace s StB a fakt, že ráno zanikne Československo.

Samotnému rozpadu federace se snímek příliš nevěnuje a mnozí ho za to kritizují. Ale velké téma je rozdílnost lidí. Film často negativně zmiňuje minulý režim, který právě odlišnosti přísně trestal a usiloval o jednotu. Výrazným prvkem jsou komunikační bariéry. Kromě češtiny a slovenštiny se ve filmu skrze francouzsko-anglickou přítelkyni mluví těmito jazyky. Dále vidíme dítě sledovat televizi v němčině a zazní i ruská hymna. Jiné druhy bariér zase tvoří třeba rozdílné pohledy postav na svět, náboženská příslušnost nebo věk. Podobných náznaků je v komedii spousta a dobové zasazení je dobře doplňuje.

Eva Holubová (zcela vpravo) ve snímku *A máme, co jsme chtěli*.

Foto: Bontonfilm

Film si na sebe bere nelehký úkol pobavit a zároveň zůstat dramatický. Tedy musí správně skloubit humor a vážnost emočních okamžiků. Zvládá to ale skvěle. Například Amálie v podání Evy Holubové komentuje dlouhé čtení spisu stručnou hláškou: „Komoušům dal moji bábovku?“ Tyto momenty dobře rozbíjí napjatou atmosféru, avšak nijak ji nezakrývají. Pohoda a drama se doplňují a pomáhá tomu i skvělý střih. Tvůrci dokázali protipóly zkombinovat i do jednoho záběru, třeba když malá holčička kreslí obrázky na kolaborační dokumenty.

A máme, co jsme chtěli je pohodová dramatická komedie, která chytře poukazuje na to, jak jsou lidé složití a jiní. Vytknout se jí dá, že občas mluví až moc v heslech. Navíc otevírá témata, kterým se příliš nevěnuje. Hlavně se ale nelze ubránit pocitu, že se jedná o další soutěžní film, který není zrovna pro děti.

Jan Sháněl

70%

Čtení pro děti

Herečka potěšila nejmenší pejskem a kočičkou

Sára Korbelová četla dětem.

Foto: Malvína Všetěčková

Festival nabízí program pro děti všech věkových kategorií, dokonce i těm nejmenším. V Městské knihovně v Ostrově se koná čtení českých pohádek hereckými hosty. Příběhy jsou oživeny veselým projevem a interakcí s dětmi z mateřských škol. Veliké nadšení vzbudila na včerejším čtení herečka Sára Korbelová, která si získala malé diváky svým láskyplným ztvárněním jednoho z příběhů ze známé knížky *Povídání o pejskovi a kočičce* od Josefa Čapka. Čtení proběhne i dnes dopoledne.

Malvína Všetěčková

Čapek ve filmu pomocí AI?

Na gymnáziu včera proběhl workshop o umělé inteligenci (AI) vedený režisérem dokumentárních snímků Petrem Salabou. Byla to jedna z řady besed vzniklých ve spolupráci s projektem Aignos, který se zaměřuje právě na vzdělávání o AI.

Salaba zábavným a interaktivním způsobem přednášel o využití umělé inteligence. Například jak poznat, co je vygenerováno pomocí AI a jestli to vůbec lze. Ukázal, co je možné stvořit, z čeho AI vychází nebo popisoval vyvinutou „empathii“, kterou AI získá během fáze analýzy vzorů. „První obrázky generované umělou inteligencí, ke kterým jsem se dostal, byly od Deep Dream,“ pohovořil Salaba o jedné z jeho prvních zkušeností s AI. „Byli to takové psi a ryby, vše hodně psychedelické. To mi přišlo zajímavé,“ pokračoval host. „Pak přišly GPT modely 2 a později 3. Tím jsem byl fascinován.“

K vidění byla též ukázka režisérova experimentálního snímku Scalespace z roku 2023, který byl vytvořen za pomoci umělé inteligence. Film se zabývá evolucí a znázorňuje historii extraordinárním způsobem. „Baví mě prozkoumávání, čeho všeho je AI schopná,“ komentoval Salaba vznik Scalespace.

„Momentálně se hodně zajímám o to, jaká všechna povolání AI dokáže nahradit, jak pracuje třeba ve zdravotnictví,“ uvedl ke své aktuální činnosti. „Zároveň bych rád adaptoval knihu od Karla Čapka pomocí AI do filmové podoby,“ zakončil Salaba.

Kryštof Kolář

Mým objektivem

Pavel Wolf, student Gymnázia Ostrov

Na první fotce z mého objektivu jsou producent a herec z filmu Vlny.

Na autogramiádě jsem se setkal s herci z TV Nova a Voyo.

Na Mírovém náměstí jsem dostal chuť na vafle.

Na závěr fotka z dokumentu o režiséře Věře Plívové-Šimkové.

Hosté festivalu

Koho můžete potkat?

Karel Strachota Foto: JSNS
ředitel JSNS

Zakladatel a ředitel vzdělávacího programu Jeden svět na školách (JSNS) organizace Člověk v tísni přijíždí představit dokument 1989: Chceme dýchat.

Štěpán Kozub Foto: 2media
herec, komik, zpěvák a režisér

Asi ho není třeba více představovat. Zajímavostí je, že na festivalu jsou letos hned dva snímky, ve kterých Kozub hraje. Jde o nový Útěk a také o film Gump – jsme dvojka.

Jasný názor dětí

Každý rok se plní Divadelní sál žáky a studenty místních škol. Hlavně ti nejmenší jsou těmi nejděčnějšími a nejupřímnějšími diváky. Ovšem složitější filmy, na které vyrazí teenageri, se ne vždy setkají s odezvou, kterou tvůrci zamýšleli.

Stalo se to na Festivalu Oty Hofmana už několikrát. Zatímco dospělá porota ocenila snímky, které u odborníků i starších uspěly, děti či mladiství v hlasování po opuštění sálu příliš nadšení nesdíleli. Cílová skupina se občas mine.

„Kvalitní dětský film dokáže zasáhnout dospělého diváka, protože v sobě ukrývají duši ratolesti. Děvčata a chlapci v sobě dospělého ještě nemají, a proto filmy pro tuto skupinu plně nechápu. Můžou ovšem zachytit emoci. I když ji třeba nerozumí, dotknout se jich může,“ říká k tématu Anna Stichenwirthová, mladá režisérka, která v Ostrově představila dokument o Věře Plívové-Šimkové.

„Chtěla jsem být princeznou“

Foto: Pavel Wolf

Mezi hosty na autogramiádě s herci z TV Nova a Voyo byla i Denisa Biskupová, která v seriálu Jedna rodina ztvárňuje Martinu Holasovou.

V Jedné rodině hrajete postavu mladé matky. Dokázala byste si představit být na jejím místě?

Já jsem starší než ona. Je mi 24, což je přiměřený věk k tomu mít dítě. Ale v jejích 19 letech bych si to nedokázala představit. Obdivuji všechny, kteří to zvládají, ale já bych to nedokázala.

Ota Hofman ověřoval úspěšnost svých snímků u dětí takzvanou záchodovou metodou. „Při dobrém filmu musí úplně zapomenout na čurání. Čím víc se trousí, tím je film horší,“ zmiňoval.

Narvaný velký sál hotelu Thermalu v Karlových Varech byl u premiéry filmu Američanka působivý. Ale když se v průběhu promítání zvedalo čím dál více mladých diváků, bylo jasné, že těžké téma snímku není pro ně zrovna snadné pochopit. Jsou ale i světlé stránky. Ze snímku Vlny odcházeli středoškoláci nadšení. „Za mě nejlepší český film, který jsem kdy viděla,“ uvedla Chiara. Nedá se zavděčit všem, ale courání z kina napoví.

Pavel Urban

Malé děti nadšeně reagují jak na dotazy před projekcí, tak na situace, které vidí na plátně. Foto: Petr Malcát

Pracujete na nějakých nových projektech?

Já teď natáčím jen Jednu rodinu a zvažuju, co do budoucna. Přemýšlím i nad variantou jít na vysokou školu a změnit obor.

Snem malých holčiček bývá stát se princeznou. Měla jste také takový?

Chtěla jsem být princeznou a hned poté zpěvačkou. Nejsem ani jedno, ale ráda bych si princeznu zahrála ve filmu. Musela by však mít něco navíc. Nesměla by být pouze prvoplánovou krásnou princeznou.

Kdybyste mohla hrát princeznu, kdo by byl vaším princem?

Těžko říct. Ale teď hraju s Adamem Mišíkem a ten je fajn, takže klidně by to mohl být on.

Kryštof Kolář

Naše redakce

David Smítka
Jan Sháněl

Pavel Urban
Radim Bača

Anna Nováková
Malvína V. Všetěčková

Eliška Molčan
Pavel Wolf

Elizabeth Riedelová
Kryštof Kolář